

Poročilo delavnice »Oseba s KVČB pri delodajalcu in ZZS«

M. Š.

Četrtek, 13. 10. 2022

Društvo za KVČB je v dneh med 13. in 16. oktobrom v Rogaški Slatini za svoje člane ponovno organiziralo delavnico z naslov Oseba s KVČB pri delodajalcu in ZZS.

Po prihodu v hotel in namestitvi smo se udeleženci zbrali v avli Grand hotela Sava ter se po prvih pozdravih in predstavitev odpravili v predavalnico, kjer nam je predsednica Društva predstavila delovanje Društva, njegove aktivnosti, programe ter nas seznanila z nekaterimi novostmi (E-klinika, izidi novih publikacij, nove predvidene teme delavnic). Že res, da člani Društva kar dobro poznamo, vendar je občasno zelo dobro kakšno stvar slišati ponovno in tako obnoviti znanje, saj se programi spreminjajo, nadgrajujejo, rastejo.

Po predavitvi je sledilo spoznavanje udeležencev s pomočjo zemljevida in pikapolonic, ki jih je vsak udeleženec prilepil na kraj, od koder prihaja. Gre za simpatičen način, s katerim se prebije morebitno začetno nelagodje zaradi nepoznavanja skupine, hkrati pa je tudi učinkovita pomoč pri tem, da smo si kaj več zapomnili drug o drugem. To poudarjam zato, saj je Šola za bolnike pomembna tako z vidika informacij, ki jih dobimo od predavateljev, kot tudi z vidika medsebojne izmenjave mnenj, pogledov, izkušenj in situacij s katerimi se srečujemo.

Temu je sledila večerja, sprehod po okolici, nekaj druženja ter čas za počitek.

Petek, 14. 10. 2022

Dan smo pričeli z jogo oziroma razteznimi vajami, nadaljevali s sproščanjem ob zvoku tibetanskih skled ter zajtrkom, ob katerem smo člani že sproščeno klepetali in tkali nova prijateljstva.

Jutranja telovadba. Vir: Društvo za KVČB.

Sledilo je prvo resno predavanje. Predavateljica Špela Cerar iz ZZS nam je predstavila Bolniški stalež in vse okrog s strani ZZS. Tema je aktualna za vse, še zlasti za delovno aktivne bolnike, saj se lahko hitro zgodi, da oseba

potrebuje bolniški stalež daljši od 30 dni, zdraviliško zdravljenje, tudi zahtevnejše medicinsko-tehnične pripomočke in takrat je pomembno, da bolnik pozna postopke, pravice in dolžnosti, da ve kaj lahko pričakuje, nenazadnje, da ve kam se obrnit po informacije – saj to pomembno zmanjša zaskrbljenost v sami situaciji.

Sledilo je predavanje z naslovom Nacionalna kontaktna točka za čezmejno zdravstveno oskrbo. Nataša Gorjup-Wagner je uvodoma predstavila različne oblike zdravstvenih zavarovanj in nadaljevala z možnostmi morebitnega zdravljenja v tujini, ki ga imamo po letu 2013 tudi v okviru Obveznega zdravstvenega zavarovanja, naj si gre za načrtovano ali nenačrtovano zdravljenje, kdaj so bolniki do tega upravičeni, kakšni so postopki. Izvedeli smo, da imamo zavarovanci, ko so v Sloveniji izčrpane vse možnosti zdravljenja, pravico do zdravljenja kjerkoli v tujini (javni ali zasebni zdravstveni zavod) na podlagi mnenja/odobritve konzilija na terciarni ravni. V tujino (države članice EU, EGP in Švico) se lahko odpravimo tudi v primeru, ko je za določeno zdravstveno storitev v Sloveniji čakalna doba daljša kot je najvišja dopustna čakalna doba in ni drugega izvajalca, ki bi to storitev opravil v razumnem času. V tem primeru smo do zdravljenja v tujini/povračila stroškov upravičeni le v primeru, da storitev izvede ustanova, ki je znotraj javne zdravstvene mreže.

Dopoldanskemu sklopu predavanj je sledil odmor za kavo in nekaj prostega časa. Posamezniki smo ga različno izkoristili – nekateri smo se odpravili na bližnjo vzpetino Janina, drugi na kosilo, nekateri so se odločili za plavanje v bazenu ali uporabo savn.

Janina. Vir: Društvo za KVČB

Popoldanski sklop predavanj sta zapolnili predavanji Petra Šaleja z naslovoma: ZPIZ: Oseba s KVČB in invalidsko zavarovanje ter ZPIZ: Oseba s KVČB in poklicna rehabilitacija. Spoznali smo možnosti in poti, kako oseba s KVČB, ko je to utemeljeno, lahko pridobi status invalida oziroma se vključi v program poklicne rehabilitacije in kaj le ta zajema.

Področje obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja ureja Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Zaposlenim osebam poleg pravice do starostne pokojnine zagotavlja tudi pravico do invalidske upokojitve, pravico do poklicne rehabilitacije, premestitve na delovnem mestu ali delo s skrajšanim delovnim časom.

Za uveljavitev pravice do upokojitve in na višino pokojnine vpliva več dejavnikov: starost zavarovanca, delovna doba, kategorija invalidnosti ter vzrok za invalidnost.

Invalidnost na ZPIZ-u ugotavljajo kot spremembe zdravstvenega stanja, ki jih ni mogoče odpraviti z zdravljenjem oziroma z medicinsko rehabilitacijo. Vzroki zanjo so lahko bolezen, poškodba izven dela, poškodba pri delu ali

poklicna bolezen. Zavarovancu se z invalidnostjo zmanjša možnost zaposlitve, ogrožena je ohranitev zaposlitve ter poklicno napredovanje.

Po zaključku predavanj, ki so se zaradi naših vprašanj malo podaljšala, smo se odpravili na večerjo. Po večerji smo se zbrali v Kaiserju, kjer smo plesali, klepetali, se šalili.

Sobota, 15. 10. 2022

Zjutraj smo dan ponovno pričeli z jogo in sproščanjem ob zvoku tibetanskih skled ter zajtrkom.

Zajtrku sta sledili delavnici na temo: Pravice iz delovnega razmerja I in II, ki ju je pripravila Sanja Jablanović s Pravnega centra za varstvo človekovih pravic in okolja. Predstavila nam je hierarhijo pravnih aktov, določbe Zakona o delovnem razmerju ter pravice in obveznosti, ki izhajajo iz slednjega.

Delavec lahko delo opravlja na temelju različnih pravnih podlag, najbolj je urejeno delovno razmerje.

Delovno razmerje se podrobneje dogovori s Pogodbo o zaposlitvi, ki mora vsebovati vse temeljne sestavine, določene v Zakonu o delovnih razmerjih, hkrati pa mora biti tudi v skladu s kolektivno pogodbo in notranjimi akti delodajalca. Zakon določa le minimalne pravice, ki so lahko v pogodbi o zaposlitvi širše opredeljene in ugodnejše za delavca (npr. ZDR-1 določa le minimalno število dni dopusta, v pogodbi o zaposlitvi pa se delavcem na podlagi kolektivne pogodbe in/ali notranjih aktov družbe prizna večje število dni).

Veliko smo izvedeli o pravicah iz delovnega razmerja, tudi o tem, da osebne okoliščine delavca ne smejo biti razlog, da so prikrajšani za izobraževanje ali dodatno usposabljanje, da se delavca v bolniškem staležu ne sme prikrajšati za plačilo iz naslova poslovne uspešnosti ali ga kako drugače diskriminirati. Dotaknili smo se tudi mobinga, prenehanja delovnega razmerja, plač in še česa.

Vendar, ker ima vsaka medalja dve plati, smo se pogovarjali tudi o dolžnostih delavca. Delavec s kronično boleznijo nima posebnega statusa. Osebe s KVČB moramo enako kot ostali izpolnjevati zdravstvene zahteve delovnega mesta, zato moramo pred zaposlitvijo delodajalca obvestiti o tistih zdravstvenih stanjih, ki bi lahko vplivala na opravljanje dela.

Predavanje. Vir: Društvo za KVČB.

Dopoldanskemu sklopu predavanj je sledil odmor za kavo in prosti čas, ki smo ga tudi tokrat udeleženci različno izkoristili – naj si bo za kosilo, rekreacijo, počitek, wellness ali druženje.

Popoldansko predavanje z naslov Oseba s KVČB na invalidski komisiji je imela Darinka Živković Micić dr. med., spec. MDPŠ. Opredelila je pojme invalidnost, delazmožnost, pojasnila sestavo komisije ter predstavila potek ocene invalidnosti na invalidski komisiji. Pojasnila je, da na komisiji najprej ugotavljajo ali je zdravljenje zaključeno, nato invalidnost opredelijo glede na kategorijo ter ugotavljajo vzrok zanjo in čas nastanka. Invalidnost se ocenjuje po medicinskih kriterijih, kriterijih dela ter delovnega mesta delavca.

V nadaljevanju nam je predavateljica na primerih predstavila kaj invalidska komisija ocenjuje pri oceni invalidnosti pri osebah s KVČB ter predstavila seznam telesnih okvar. Sledila je razprava s številnimi vprašanji, na katera nam je zdravnica prijazno odgovorila.

Dan smo zaključili z večerjo. Kasneje smo se ponovno dobili v Kaiserju. Celoten vtis in dogajanje je eden od udeležencev slikovito opisal z besedami: "V ritmu Damiana pleše cel Kaiser. Šola poučna, družba bučna, razigrana. Takšnih/lepših dni želimo si vsi (A.B.)."

Nedelja, 16. 10. 2022

Po zajtrku smo izpraznili sobe. Sledilo je še zadnje predavanje tokratne šole z naslovom: Zaposlitvena rehabilitacija oseb s KVČB, ki ga je pripravila Gabrijela Kodrič.

Kodričeva je uvodoma poudarila, da je naloga sodobne družbe, da osebam, ki so drugačne (sem se uvrščamo tudi osebe s KVČB) omogoči enakovredno obravnavo tudi pri vključevanju na trg dela. Prav s tem namenom je zaposlovanje kroničnih bolnikov in invalidov urejeno s pravnimi akti tako na nacionalni kot mednarodni ravni.

Na Zavod za zaposlovanje se obrnemo, ko smo brezposelni in izpolnjujemo še nekatere druge pogoje glede starosti, sposobnosti in pripravljenosti za delo oz. aktivno iskanje zaposlitve. Predstavila je postopek in potek zaposlitvene rehabilitacije, kdo je do nje upravičen, razliko med rehabilitacijo na ZPIZ-u in Zavodu za zaposlovanje, dotaknila se je tudi kvotnega sistema za zaposlovanje invalidov ter različnih subvencij in spodbud, katere lahko dobijo delodajalci, kateri se odločijo za zaposlitev invalidnih oseb.

Sledila je evalvacija šole z vprašalnikom in s lastnim opisom. Vsi smo bili enotni, da je bila tema zanimiva in za osebe s KVČB aktualna. Predavanja so bila poučna, saj smo pridobili veliko novega znanja o pravicah, obveznostih in postopkih v času od iskanja zaposlitve, med trajanjem delovnega razmerja ter s področja pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Vse to nam bo mogoče kdaj prišlo prav.

Skupinska. Vir: Društvo KVČB